

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA KONINA ZA 2008 ROK

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz uchwalonym przez Radę Miasta Konina Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Konina na lata 2008 - 2010 (zwanym dalej Programem) ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2008 roku realizowano zadania zawarte w w/w Programie.

Celem głównym Programu było przeciwdziałanie rozszerzaniu się zjawiska narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym. Cel ten realizowany był w trzech obszarach:

1. profilaktyka,
2. leczenie, rehabilitacja, reintegracja i ograniczanie szkód zdrowotnych osób uzależnionych,
3. epidemiologia, monitoring, ewaluacja.

Czwarty obszar dotyczący ograniczenia podaży realizowany był przez policję.

Jako cele operacyjne Programu przyjęto:

1. zmniejszenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków,
2. ograniczanie szkód zdrowotnych osób uzależnionych,
3. rozwój usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
4. ograniczenie zakażeń HIV, HCV i innych chorób związanych z używaniem narkotyków.

Powyższe cele realizowane były poprzez:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

1. Kontynuowano realizację zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym”. Zadanie było realizowane przez Stowarzyszenie MONAR. W ramach zadania prowadzono poradnictwo i terapię dla osób uzależnionych od narkotyków i eksperymentujących z nimi oraz poradnictwo i terapię dla rodzin tych osób. Udzielono ogółem 380 świadczeń. Z pomocy korzystało 90 osób, z tej liczby 25 to osoby z problemem narkotykowym. Częściej do Punktu zgłaszali się rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży używającej narkotyków. Spośród osób z problemem narkotykowym przeważająca liczba klientów to ludzie młodzi poniżej 24 roku życia. Cztery osoby skierowano do stacjonarnych placówek terapii uzależnienia, pracownicy Punktu utrzymują z tymi osobami stały kontakt.

Przy Punkcie Konsultacyjnym od stycznia 2008 roku funkcjonuje hostel dla osób po ukończonym leczeniu stacjonarnym, z pomocy w ramach programu postrehabilitacyjnego skorzystało 15 osób. W tym programie zrealizowano 140 godzin grupy wsparcia, 50 godzin interwencji kryzysowej i 120 godzin pracy nad rozwojem osobistym.

Dzięki realizacji tego zadania 25 osób podjęło pracę nad zatrzymaniem rozwoju uzależnienia, zaś kolejne osoby uczyły się powrotu do takiego sposobu funkcjonowania by był on społecznie akceptowany.

2. Współpracowano z obydwoma konińskimi poradniami leczenia uzależnień oraz z oddziałem leczenia uzależnień (finansowanymi z Narodowego Funduszu Zdrowia). Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych coraz częściej napływają wnioski o leczenie osób, które poza alkoholem używają narkotyków. Osoby, które udaje się zmotywować do leczenia Komisja kieruje do placówki terapeutycznej

a następnie monitoruje przebieg leczenia. W jednym przypadku skierowano wniosek do sądu o zobowiązanie do leczenia.

Dane statystyczne uzyskiwane z placówek terapeutycznych są pomocne w monitorowaniu problemów narkomanii na terenie miasta Konina.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:

1. Jak wyżej wspomniano, w ramach realizacji zadania publicznego „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym” prowadzone jest poradnictwo dla bliskich osób używających narkotyków. Najczęściej są to rodzice, opiekunowie. Zwykle zgłaszając się po pomoc są skoncentrowani głównie na poszukiwaniu pomocy dla swoich dzieci. Jeśli pozostają w kontakcie terapeutycznym często dowiadują się, że sami potrzebują pomocy, pracy nad sobą, nad zmianą postaw wychowawczych, relacjami rodzinnymi, itd. W 2008 roku z pomocy Punktu korzystało 65 rodziców (opiekunów). Uzyskali oni wsparcie psychiczne, uczyli się tzw. „twardej miłości” co pozwala im skuteczniej motywować do leczenia swoje dzieci.
2. Kontynuowano współpracę z poradniami leczenia uzależnień, które prowadzą poradnictwo i terapię dla rodziców dzieci i młodzieży z problemem narkotykowym.
3. W ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane były zadania z zakresu interwencji kryzysowej, których realizatorami była Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz Konińskie Towarzystwo „Trzeźwość”. Ponieważ realizatorzy ci udzielają pomocy wszystkim osobom i rodzinom w kryzysowej sytuacji – z interdyscyplinarnego poradnictwa korzystać mogły także rodziny z problemem narkotykowym (w obydwu tych placówkach największe zapotrzebowanie jest na poradnictwo prawne).

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Większość zadań z tego obszaru była realizowana i finansowana w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Programy profilaktyczne realizowane w szkołach, placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w ramach zajęć sportowo – rekreacyjnych dotyczyły zwykle nie tylko alkoholu lecz wszystkich substancji psychoaktywnych, uczyły różnorodnych umiejętności życiowych, psychologicznych i społecznych.

1. Promowano zdrowy styl życia i aktywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież – głównie poprzez realizację zadania „Prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych z programem profilaktycznym” tzw. Osiedlowe Szkołki Sportowe. Na dwunastu obiektach sportowych, na terenie całego miasta, w okresie od 1 kwietnia do 31 października, wykwalifikowani specjaliści (trenerzy i instruktorzy sportu, instruktorzy rekreacji, nauczyciele w – f oraz psycholog i pedagog) prowadzili zajęcia dla wszystkich chętnych, młodych ludzi w wieku od 7 do 19 lat. Zajęcia rekreacyjno – sportowe odbywały się 3 razy w tygodniu, regularnie uczestniczyło w nich 399 osób Program profilaktyczny opierał się na założeniach pedagogiki ulicy tzn. wykorzystywał zaistniałe sytuacje i zdarzenia do rozpoczęcia pracy pedagogicznej oraz pedagogiki zabawy i socjoterapii. Zrealizowano 189 godzin zajęć profilaktycznych. Pracowano nad różnymi problemami uczestników np. nad nieumiejętnością rozwiązywania konfliktów, zachowaniami agresywnymi, problemami z substancjami uzależniającymi, wyborem drogi życiowej, problemami domowymi. Uczestnicy zajęć poznali konsekwencje zażywania środków psychoaktywnych, zasady asertywnego odmawiania, uczyli się lepszego radzenia ze złością i agresją oraz konstruktywnej komunikacji z innymi ludźmi. Zajęcia

zabezpieczały możliwość spędzania czasu wolnego w bezpiecznych warunkach, integrowały dzieci i młodzież zamieszkującą poszczególne osiedla. Jak wiadomo, rozwój pasji, zainteresowań jest jednym z czynników chroniących przed uzależnieniami – Osiedlowe Szkołki Sportowe przyczyniły się do zainteresowania sportem także tej grupy dzieci i młodzieży, która dotąd nie korzystała z takich alternatywnych form spędzania czasu wolnego (przyjmowano wszystkich chętnych, niezależnie od ich talentów i umiejętności sportowych). Realizatorem zadania był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, który w ramach pracy pedagogicznej nawiązał współpracę m.in. z MONAR i Szkolnym Ośrodkiem Kariery.

Osiedlowe Szkołki Sportowe MOSiR funkcjonowały w następujących punktach:

- OSS Starówka – Stadion Miejski, ul. Podwale,
- OSS Wilków – Osiedlowe Boisko Sportowe – Wilków,
- OSS Chorzeń – Osiedlowe Boisko Sportowe – Chorzeń,
- OSS Niesłusz – Osiedlowe Boisko Sportowe – Niesłusz,
- OSS Zatorze – Osiedlowe Boisko Sportowe – Zatorze,
- OSS Os. Sikorskiego – boisko sportowe Szkoły Podstawowej nr 15,
- OSS III Osiedle – boisko sportowe Zespołu Szkół im Kopernika,
- OSS IV Osiedle – boisko sportowe Szkoły Podstawowej nr 4,
- OSS V Osiedle – Wschód – boisko sportowe Szkoły Podstawowej nr 3,
- OSS V Osiedle – Zachód – boisko sportowe Szkoły Podstawowej nr 8,
- OSS Gosławice – boisko sportowe Szkoły Podstawowej nr 10,
- OSS Cukrownia Gosławice – boisko sportowe Szkoły Podstawowej nr 11.

Podstawą przyjęcia do szkółek była zgoda rodziców lub opiekunów prawnych.

Na realizację w/w zadania przeznaczono kwotę 80.000 zł.

2. Kwotą 68.000 zł dofinansowano realizację profesjonalnych programów profilaktycznych w dziewięciu konińskich szkołach. I tak:

- w Szkole Podstawowej nr 1 zrealizowano program „Profilaktyka i zdrowie”,
- w Szkole Podstawowej nr 9 - program „Odczarowani”,
- w Szkole Podstawowej nr 11 – program „Zajęcia profilaktyczne”,
- w Szkole Podstawowej nr 15 – program „Można inaczej – przeciwdziałanie i ochrona przed uzależnieniami”,
- w Gimnazjum nr 1 – program „Mój wolny czas – mój wybór”,
- w I Liceum – program „Życie nie po to jest by brać”,
- w Zespole Szkół Technicznych i Hutniczych – „Szkolny Program Profilaktyczno – Rozwojowy ALTERNATYWY 2008”,
- w Zespole Szkół Górniczo – Energetycznych – „Szkoła bez zagrożeń”,
- w Zespole Szkół Budowlanych – „Niezapominajka – program profilaktyczno – psychoedukacyjny”.

Realizując w/w programy wykorzystywano też inne znane i sprawdzone programy profilaktyczne: „III Elementarz czyli program 7 Kroków”, „Dziękuję – nie”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Bajki mojego dzieciństwa”, „Porozmawiajmy o agresji”, „Program interwencyjny” oraz autorski program „Komunikacja i rozwiązywanie konfliktów”. Integralną częścią programów były zajęcia sportowo – rekreacyjne, w Szkole Podstawowej nr 9 – dodatkowo zajęcia terapeutyczne dla 42 dzieci z zaburzeniami dynamiki procesów nerwowych. Program realizowany w Szkole Podstawowej nr 11 był adresowany do 20 uczniów z grupy podwyższonego ryzyka (dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo). W Zespole Szkół Technicznych i Hutniczych w ramach programu zorganizowano warsztaty dla nauczycieli nt. „Konflikty w praktyce” oraz konferencję nt. uzależnień. Grupa młodzieży z tej placówki przygotowała i przedstawiła swoim rówieśnikom inscenizację „My dzieci z dworca ZOO”. Generalnie w programach korzystano z bardzo bogatych form i metod pracy, rozwijano pasje sportowe, turystyczne, krajoznawcze, plastyczne i inne.

Ogółem programami profilaktycznymi objęto 2613 dzieci i młodzieży, 1029 rodziców lub opiekunów oraz 102 nauczycieli. Dzieci i młodzież uczestniczące w programach uczyły się jak żyć zdrowo, bez uzależnień, agresji i przemocy, kształtowały swoje umiejętności: dokonywania odpowiednich wyborów i rozwiązywania problemów, zachowań asertywnych, słuchania i rozumienia innych, konstruktywnego wyrażania uczuć i radzenia sobie z uczuciami przykrymi zwłaszcza złością, podnosiły własną samoocenę, uczyły się poszanowania praw innych osób. Uczestnictwo w programach podnosiło też poziom wiedzy nt. konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych oraz nt. przyczyn i mechanizmów uzależnień.

Ewaluację programów prowadzono przy użyciu:

- anonimowych ankiet,
 - rozmów kierowanych z wychowawcami i/lub rodzicami,
 - obserwacji zachowań dzieci w klasie i szkole.
3. W listopadzie 2008 roku Urząd Miejski we współpracy z pracownikami Punktu Konsultacyjnego MONAR zorganizował konferencję nt. profilaktyki narkomanii dla wszystkich środowisk zaangażowanych w działania profilaktyczne. Dopisali licznie zwłaszcza pedagodzy szkolni. Wykłady wygłosili prezes stowarzyszenia MONAR oraz superwizor Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Koniński Punkt Konsultacyjny zaprezentował swoją placówkę i zakres jej działania, zapraszał do współpracy instytucje i osoby działające w obszarze profilaktyki i terapii. Na konferencję wydatkowano kwotę 2.265,72 zł.
 4. Kwotę 2.591,04 zł przeznaczono na materiały profilaktyczne z nadrukiem „Myślę więc nie biore”.
 5. Współpracowano z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną. Miasto Konin było współorganizatorem projektu „Młodzieżowy Lider Zdrowia kontra HIV”. W ramach projektu przeszkolono 24 uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy następnie prowadzą równieśniczą edukację zdrowotną, odbyła się też olimpiada wiedzy nt. HIV/AIDS. Za kwotę 829,60 zł zakupiono nagrody dla Młodzieżowych Liderów.
 6. Współorganizowano lokalne imprezy promujące zdrowy styl życia (festyny z okazji Dnia Dziecka, turniej Środowiskowych Ognisk Wychowawczych, olimpiadę wiedzy o środkach psychoaktywnych).
 7. Na stronach www.konin.pl, www.mosirkonin.pl oraz w lokalnych mediach informowano o przedsięwzięciach związanych z realizacją zadań profilaktycznych. Kwotą 12.200 zł dofinansowano realizację w lokalnym radio audycji „Małe portrety ludzkich spraw”. Do uczestnictwa w audycji zapraszane są m.in. osoby działające w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień, propagują one wiedzę nt. uzależnień, metod i form pomocy dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, instytucji na terenie Konina, które taką pomoc oferują.

Zadania specyficzne dla profilaktyki narkomanii realizowali pracownicy Punktu Konsultacyjnego MONAR:

1. W ramach profilaktyki pierwszorzędowej nawiązano współpracę z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Koninie kierunku – praca socjalna w celu realizacji programu Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii: Równieśnicza edukacja zdrowotna pt. „Ja też mogę Ci pomóc”. Celem programu było wspomaganie profilaktyki równieśniczej poprzez przygotowanie grupy Liderów Młodzieżowych do podejmowania działań profilaktycznych w środowisku równieśniczym. Wyposażono Liderów w taką wiedzę i umiejętności, które pozwalają im na skuteczne przeciwdziałanie narkomanii w środowisku równieśniczym. Z grupą 15 studentów zrealizowano cykl zajęć informacyjno – edukacyjnych dotyczących problematyki narkomanii umożliwiającą zdobycie szerokiej informacji na temat zjawiska oraz cykl warsztatów rozwijających osobiste umiejętności psychologiczne i społeczne. Liderzy korzystali też z konsultacji aby zasięgnąć porad odnośnie trudności w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć. W 2008 roku z grupą Liderów Młodzieżowych

- zrealizowano 60 godzin warsztatów oraz 40 godzin zajęć informacyjno – edukacyjnych. W roku szkolnym 2008/2009 Liderzy Młodzieżowi podejmują działania profilaktyczne wśród konińskiej młodzieży. Aktualnie przygotowują się do zorganizowania Klubu Młodzieżowego dla młodych osób z grup ryzyka.
2. Przeprowadzono 6 spotkań (dla około 130 osób) poświęconych profilaktyce uzależnień oraz HIV/AIDS w Zespole Szkół im. Kopernika.
Należy tu dodać, że działania na rzecz profilaktyki HIV/AIDS, wirusowego zapalenia wątroby oraz innych chorób związanych z używaniem narkotyków podejmowane były nie tylko przez stowarzyszenie MONAR i Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną, ale przez wszystkich realizatorów programów profilaktycznych.
 3. W Punkcie Konsultacyjnym MONAR prowadzony był telefon zaufania, w 2008 roku udzielono 160 porad telefonicznych.
- IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:
1. Samorząd Miasta Konina stara się współpracować ze wszystkimi organizacjami, instytucjami i osobami fizycznymi, które w jakikolwiek sposób przyczyniają się do rozwiązywania problemów narkomanii.
 2. Kwotą 70.000 zł wsparto realizację zadania publicznego „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym” – Stowarzyszenie MONAR.
 3. Współpracowano z Komendą Miejską Policji (szczególnie z Wydziałem Prewencji), która realizuje działania profilaktyczne, przeciwdziała rozprowadzaniu narkotyków, monitoruje miejsca szczególnie narażone na działalność dealerów narkotykowych. Kwotą 11.999,87 zł dofinansowano (ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi) realizowany przez KMP Wielkopolski Program Prewencyjny „Bezpieczna Szkoła”.
- V. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

Działania z tego obszaru realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. W 2008 roku z różnych form pomocy korzystało 6 osób z problemem narkotykowym. Bardzo istotną częścią pomocy w przypadku tych osób była praca socjalna i kontrakty socjalne. Do Klubu Integracji Społecznej MOPR w 2008 roku nie zgłosiła się żadna osoba z problemem narkotykowym.

Dane epidemiologiczne z terenu miasta Konina prezentowane są każdorazowo w części diagnostycznej Programu Przeciwdziałania Narkomanii.